

NA STIČIŠČIH PSIHIATRIJE IN INTERNE MEDICINE

**NA STIČIŠČIH
PSIHIATRIJE
IN INTERNE
MEDICINE**
*Na stičiščih
psihatrije
in interne medicine*
II. del

Psihiatrična
bolnišnica
Begunje

Begunje,
26. in 27. oktober
2001

Zbornik
Na stičiščih psihiatrije in interne medicine, II. del

Psihiatrična bolnišnica Begunje, 2002
Urednika: Janez Romih, Andrej Žmitek
Lektoriranje: Marija Žmitek
Recenzenta: Prof.dr. Miloš F. Kobal, dr.med.
Prof.dr. Josip Turk, dr.med.
Oblikovanje: Barbara Bogataj-Kokalj
Tisk: Medium d.o.o.
Naklada: 350 izvodov

Zbornik je s sklepom Katedre za psihiatrijo Medicinske fakultete Univerze v Ljubljani uvrščen med obvezna učna gradiva v okviru predmeta Psihiatrija v dodiplomskem in podiplomskem študiju na Medicinski fakulteti v Ljubljani.

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

616.1/.4:616.89(063)
616-052:159.9(063)

NA stičiščih psihiatrije in interne medicine / (urednika Janez Romih, Andrej Žmitek). - Begunje : Psihiatrična bolnišnica, 2001- (2002)

Del 2. (zbornik), Begunje, 26. in 27. oktober 2001. - 2002

1. Romih, Janez
113713408

Begunje, 26. in 27. oktober 2001

**Na stičiščih
PSIHIATRIJE in
INTERNE MEDICINE
II. del**

Psihiatrična bolnišnica Begunje

- 7** POZDRAVNE BESEDE; *Janez Romih*
- 10** ETIOLOŠKE TEORIJE PSIHOSOMATSKIH BOLEZNI; *Martina Tomori*
- 24** BOLNIŠKO OBNAŠANJE KOT POSLEDICA IMUNSKO-ŽIVČNIH ODZIVOV NA VNETJE; *Alojz Ihan*
- 32** KRIZNA STANJA V PSIHOONKOLOGIJI; *Borut Škodlar*
- 41** PLJUČNE BOLEZNI IN OSREDNJI ŽIVČNI SISTEM; *Stanislav Šuškovič*
- 47** PSIHIATRIČNI VIDIKI REVMAČNIH OBOLENJ; *Mojca Kos-Golja*
- 58** PSIHIATRIČNI VIDIKI KRONIČNIH GASTROINTESTINALNIH BOLEZNI; *Danijela Janša*
- 64** VEDENJSKO KOGNITIVNA TERAPIJA PSIHOSOMATSKIH BOLEZNI; *Dragica Resman*
- 70** DELIRIJ V INTERNI MEDICINI; *Daša Troha Jurekovič*
- 77** POMEN PREPOZNAVANJA IN UKREPANJA ZDRAVNIKA PRI TVEGANEM IN ŠKODLJIVEM PITJU ALKOHOLA; *Helena Gantar Štular*
- 92** SOMATSKI ZAPLETI ZARADI UŽIVANJA DROG; *Bojan Belec*
- 106** PSIHIATRIČNI ZAPLETI DIALIZE; *Milan Ličina*
- 115** HEMATOLOŠKI ZAPLETI PRI PSIHOTROPNIH ZDRAVILIH; *Rok Tavčar*
- 122** PSIHIATRIČNI SIMPTOMI KOT NEŽELENI STRANSKI UČINKI ZDRAVIL; *Sveto Vitorović*

126 KONZILIARNI PSIHIATER OB INTERNISTIČNEM BOLNIKU; *Nada Perovšek Šolinc, Marjeta Blinc-Pesek*

133 INTERNIST V PSIHIATRIJI; *Primož Jovan*

143 O AVTORJIH

Janez Romih

Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi,

moji lanski obeti o morebitnem domovanju naslednjega seminarja v naročju že obnovljene viteške dvorane so se žal izkazali za preuranjene. Pač pa smo kot vsakič doslej poskrbeli, da se je tega velikega prostora našega druženja najprej dotaknila glasba, tokrat Sergeja Vasiljeviča Rahmaninova in v čudoviti izvedbi Erika Šulerja, diplomanta vrhunske šole ruskega pianizma, dobitnika nagrad z mednarodnih tekmovanj, in prekvasila naša začetna, še zasopla pričakovanja s tisočnimi novimi občutki, še kako dobrodošlimi v nadaljevanju tukajšnjega dogajanja.

Sicer pa vas je semkaj grede gotovo presenetila neobičajna, z zidarskimi odri obdana podoba graščine, prej skrb, kot pozornost zbujajoča, takole zadaj čemeča, nič kaj ugledna, mikavna in spogledujoča se z bližnjim strokovnim dogodkom. A le na videz, kajti znotraj, v enem delu svoje biti je graščina spet prebujena, prava koketa, ki ne skrivaje namenov, brez sramu razkazuje vse čare svojega gostoljubja. Tisto tam zunaj pa tudi ni znak, da se mogočna, v davnost segajoča hiša podira, nasprotno, v njej novo nastaja.

Ko je namreč bolnišnica, ujeta v žlahtno, a hkrati tako zavezujočo preteklost, v dolgih letih obstoja, po kletih, pritličjih, nadstropjih sebi v prid spremenila, kar je zmogla in smela, se ji je zahotelo na podstrešje, na še edino preostalo krpo svobodnega ozemlja, prežeto s toplino lesa in koščki svetlobe, polnimi začudenih pogledov na prosojnost neba, oblake, zarjo večerno, zvezde, prve jutranje žarke, gozdove, gore, tako rekoč na vso zapeljivost sveta. Ne, ni utvara, ampak dejanskost, že sama po sebi vedra, vzpodbudna, skoraj zdravilna, toliko bolj in zares, ko pristavijo svoje stroka in njeni ljudje.

O današnjem dogodku pa se je začelo odločati zgodaj spomladi z blagim, nedolžno zvenečim vprašanjem kolega Andreja, če imam morda pet minut časa. Seveda sem ga imel in seveda je trajalo potem precej dlje, kajti prišel je v popolni bojni opremi: z idejo, osnutki predavanj in seznamom predavateljev, ki ste mu, Bog si ga vedi, kako hudo stisnjeni ob zid, večinoma že dahnilni svoj Da, tako da jaz, čigar delež pri zadevi ni levji, s svojimi pomisleki, recimo tale zidava v divjem ritmu in skoraj nespodobna bližina psihiatričnega kongresa, kmalu nisem imel več kaj početi. Pritajeni okruški želja po brezdelju so tako brez možnosti preživetja hitro potonili v spoznanju o umestnosti takšnega početja bolnišnice, dokler je v njej še zadosti netiva, ki dogodek iz leta v leto znova v tek poganja.

Ko smo vas, prispеле predavateljke, že sredi poletja na edinem pripravljalnem sestanku v Begunjah postregli z jagodami našega vrta, poti nazaj res ni več bilo. Spretno in skrbno, kot znate, ste za seboj zabrisali vse sledi in se odtlej obnašali, kakor da nimate za bregom nič posebnega.

Poznavajoč vas, pa dobro vem, da bodo prav iz te vaše, navidez mirujoče, v resnici pa garaške poniknjenosti danes in jutri zazvene prepričljive, nove, napetosti in presenečenj polne in nikakor ne v en samcat pravi odgovor poenostavljeno strnjene misli, ki bodo nezadržno in sproti posrkale vso navzočo pozornost in še dolgo potem na nadvse koristen način zaposlovale našo vsakdanjo poklicno in človeško izkušnjo.

Kolegice in kolegi, še najbolj pošteno bi bilo izbiro letošnje tematike pripisati naši prejšnji potezi, lanskemu srečanju namreč. Iz vrtin, ki smo jih skupaj naredili na prvih stičiščih psihiatrije in interne medicine in so nekatere segle do globljih plasti naše, v življenju neizogibne medsebojne zbližanosti, prepletenosti in povezanosti, še zmeraj brbota vroča podtalnica številnih vprašanj o vseh mogočih vidikih koekzistence telesnega in duševnega in hkratnosti njune govornice, ko gre za bolezensko dogajanje v prostoru obeh strok, med njimi tudi tistih vprašanj, ki so bila lani preslišana, neprepoznana ali pa preprosto niso prišla na vrsto.

Vsebinam s tako trdoživim in vročičnim nabojem pa res nismo smeli dovoliti, da bi potonile v tkivo nezavednega in tam neobzdržano šarile po vegetativnem, hormonskem in imunskem sistemu ali pa izkoriščale pretirano gostoljubnost kakšnega od organov in počenjale drugo škodo.

Kot dovolj zrela, samosproščujoča in v objektivno stvarnost občutljivo zazrta psihiatrija, vendar z uvidom v zamejenost lastnega pogleda in v nujo odpiranja še drugih obzorij, z jasno predstavo o tem, kaj ji veleval razum in kam jo spet vleče srce, se je odločila za v živo potekajočo, dialoško razpravo o teh vsebinah na ozemlju še enih stičišč z interno medicino, ki je radovoljno sprejela izziv in sta pri tem obe vzeli v zakup dejstvo, da je drugi del česarkoli v življenju redko uspešnejši od prvega.

Spoštovani sponzorji, postavitve v sosednjem prostoru so znova prikupne, pestre, vabljive in imajo uporabno vsebino. Pomen vaše, z zanesljivostjo ptic selivk opravljene poti v Begunje najdem v vsem dobrem, zlasti do pacienta prijaznem, ki bo posledica tega dogodka, njeno lepoto pa v uresničenosti slehernega novega poganjka našega prijateljevanja.

Drage kolegice in kolegi, dovčerajšnji svet, mnogim krivičen in ne najboljši, a naš edini, je ob razvalinah in pepelu enajsto-septembrskega »svetega« zločina zazeblu do temeljev. Čudna žalost in tesnoba bičata njegovo srce. Tudi življenje v naši varni, oddaljeni bližini je vsaj malce otrpnilo v spoznanju, da je morda konec nekega kar srečnega obdobja. Ali pa vendarle gre za upanje in obet nove, bolj pravične plovbe? Nihče pravzaprav ne ve, s kakšno opeko bomo zidali prihodnost svojega žitja in nehanja. A kakorkoli že bo, praznino našega hrepenenja bo še naprej polnilo le bivanje, ki prihaja od soljudi. Recimo tudi v teh dneh, ko se pojavi, če se pojavi, nekje vmes, nepričakovano in ne da bi hoteli, med nami tisti ne do kraja dojeti, a tako toplo dehteči občutek človeške bližine.

Sicer pa, kaj sploh še počnem tukaj, saj je vendar glasba vselej korak pred besedo; pustimo ji torej, da s svojo večno lepoto danes še enkrat stopi v našo tišino.